

KIADÓHIVATAL:

Szikes Antalkönyvnyo
dja, hova az előfizet-
pénzek, hirdetések és
minden a kiadóhivatalt
érdeklő közlemények
küldendők.

Nyitott évkönyvben egy
sor közlési díja 10 kr.

Hirdetések jutányos
ár. on vételnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 fnt. —
Félévre . . . 2 fnt 50 kr
Negyedévre 1 fnt 25 kr

SZERKESZTŐSÉG.

Beliczey-ut, 15. szám
hova a lap szerkesztési
szét illető közlemények
küldendők.

Kéziratok nem
adatok vissza

Társadalmi élet.

Többször volt már szó e lapok hasábjain is társadalmi életünk különféle bajairól, többször felsoroltuk már azon jelenségeket, a melyek orvoslásától társadalmi életünk egészsége, jóléte függ; de mindhiába, a mi szavaink elhangzottak, megszívlelésre seholy sem találtak — s marad minden a régi. Mintha bizony nem édes mindnyájunk érdeke azon törekvést követelné-e, megközelíteni a társadalmi élet ideálját, azt az ideált, a mely hova tovább czéltudatos törekvés által elérhető lenne.

Nem esnek oly távol az emberek egymástól, bárha vagyoni és társadalmi helyzetök különböző is, hogy egy kis jóakarattal meg ne találjanak, csak felkeresnék, azon pontokat, a hol érintkezniök okvetlenül kell, hol el nem kerülhetik, szemtől szembe állani egymással. Az öröm meg a gyász, a közös baj, meg az egyéni érdek találkozó helyévé lesznek az emberek sokaságának, miért ne lehetne ezeken kívül is találni oly alkalmakra, a mikor a kevésbé vagyonos ember is megtalálja a gazdagabbat, emez felkeresné, amaz megtalálná.

A tél beálltával a társadalmi élet élénki-téséről szoktak beszélni; talán azért, mivel ilyenkor érzi az ember mennyire van önmagára utalva, a mikor a meleg szobák unalmas csendjét elűzni nem képes, ekkor keresi fel a többiket, az idegeneket. Ebben is az emberi önösség nyilatkozik. Hát máskor, egyébkor, nincs szüksége másokra? Ha másban találhat szorakozást, akkor emberekre szükség nincs. De ha korán beköszönt az est, a családi tűzhely egymaga nem elég unalom üző, menjünk a szomszédba, menjünk az ismerősökhöz.

Igy van ez a társaságban — s így van a társadalomban. Amott az egyes emberről, itt egy egész osztályról van szó. Azzal a különbséggel, hogy míg az egyes könyebben felhasználja az érintkezés kedvező alkalmait, addig az egyes osztályok, még ezt is kerülnek. Míg az egyes ember vágyat érez a többiek körében fellelni azt, a mit otthon meg nem találhat, addig az osztályok, a társadalmi élet eme rétegei, rideg elzárkózottsága útját állja minden közeledésnek.

Pedig az nem is lenne confidentia, ha pl. a kevésbé mivelt osztály — felkeresné azok körét, a hol ismereteit bővíthetné, viszont leereszkedésnek sem vehetné bár ki is ama felsőbbektől, ha ebben segélyre lenne azoknak, a kik szükségét érzik felkeresni őket.

Van városunknak egy hatalmas osztálya a kereskedőké, a mely saturálva van műveltebb elemektől és talán ép ezért nincs meg köztük sem az összetartás. Pedig saját jól felfogott érdekük kívánatosá tenné. Miért tudnak tömörülni akkor, a midőn mulatságot rendeznek, miért nem tömörülnek egygyé, egy kereskedelmi kör alakítása czéljából, a mely körnek szelleme egybefűzné egygyé tenné őket, a mely kör által sokkal hathatósabban óvnák saját érdekeiket s nem szenvednének azok annyi csorbát, mint szenvednek így.

Itt van a szarvasi kereskedő ifjuság, mely nap nap után kávéházban tölti idejét annélkül, hogy szive-lelke mivelődésére szert tehetne, pedig ennek hiányát az a publicum érzi legjobban, a mely érintkezik velök. De ha volna egy kereskedelmi kör, akkor az az ifjuság közvetlenül érintkezhetnék azokkal a kiktől tanulhatna valamit, s a kik szívesen tanítanák is.

Ott van az iparos osztály, van ugyan iparosköre de nem veszi hasznát. Miért? azért

mert nem az a szellem vezérli az egyesületet, hogy tagjainak lelki gyarapodását elősegíteni képes lenne. Az iparos ifjusági egyesületben nem hallottuk még egyszer sem, hogy városunk valamely kitünősége, felolvasást vagy ismertetést tartott volna bár mikor is. Mindenesetre az egyesületből kellene kiindulni ily czélu mozgalomnak, a mely nemcsak az előbbre haladni akarás bélyegét hordaná magán, de tanubizonyosságot tenne arról is, hogy az egyesület vezetésében egészséges szellem nyitlatkozik.

Csak nagyjában vázoltuk azon alkalmakat, csak rámutattunk az egyes esetekre a mikor és a hol társadalmi életünk faktorai segélyre lehetnének egymásnak.

Annyiféle mozgalom indult már meg városunkban — s annyi szünt meg kellő érdeklődés hiányában, hogy valahára egynek célhoz kellene vezetni. — Bárhonnét induljon is ki, a kezdet nehézségével ha bátran szembe száll s igyekszik legyőzni azokat, siker fogja koronázni tevékenységét. De ne csak a téli esték unalmának elűzését czélozza, ne csak egy multság anyagi sikerét biztosítsa de határozott erős akarattal fogjon hozzá! — Tegye állandóvá, — ha felköltöni képes volt az érdeklődést — akkor sikerülni fog megtalálni azt a helyet, a hol társadalmi életünk különféle elem egymást kiegészítve, egészséges társadalmi életet teremtenek.

Alispáni jelentés október hóról.

(Folyt és vége)

Öngyilkosság a mult hóban szintén négy esetben fordult elő. És pedig Baricsa Sára békési, Szarha István orosházi, Lestyan János szarvasi és Gaál Ambrus

TÁRCSA.

IRÉN.

— A „Szarvasi Lapok“ eredeti tárczája. —
Irta: Jurátus.

I.

Még egyszer hátra simítja haját, lopva vet egy pillantást az ebédő nagy tükör-üvegére, megnézi egyszerű ruháját, mintha attól félne, hogy ide nem illik a fényes terebbe.

Halkan kopogtat az ajtón, semmi nesz, kopogtat még egyszer, kétszer — de belülről senki sem mondja: hogy szabad. Félve, majdnem reszkető kezekkel nyomja meg a kis ajtó üveg gombját, — a kis szoba illatos levegője kiáramlik a nyitva hagyott ajtón s tétova léptekkel áll meg az ajtó küszöbén, szinte megrettenve a merészségtől, hogy betolakodott idáig, észrevétlen — ismeretlenül. Csak most veszi szemügyre a kis szobát a hova belépett, a dagadó kerevetre oda képzelet a szép asszony ingerlő, telt idomait, az etagére száz meg száz apró bohókás tárgya, mind megannyi megtettesült szécsélye annak, a ki miatt ő odahagyta az illatos fenyves erdőt, a kicsiny de kényelmes vadászlatot — a csendes magányt, a hol naphosszant a sűrű erdőt járja egyedül — csupán kutyája — az egyetlen élő lény kíséretében . . .

Minek is jött ide ebbe a lármas világba, a hol ő olyan idegen, a hol senkit sem ismer, senki sem ismeri őt.

Nagybátyja a vén Király Péter, az uraság nyugalmozott erdésze zavarta ki csendes magányából, azzal a kacskaringós levéllel, a melynek minden betűje úgy megtörődött már, mint maga a ki írta. Minek küldi őt miért nem jött ő maga, hiszen ő könnyebben elmondhatná utolsó üzenetét annak a szegény, szerencsétlen asszonynak — a ki távol egyetlen gyermekétől, az öreg Király Péter házában hunyta le örökre szeméit. Már meg is bánta, hogy eljött, nem igen szokta meg az ő lába a süppedő szőnyeget, csak az erdő virágos talaját, csak az illatos fenyvesek között érzi magát otthon — a sűrű fák között, a százejtékű, irtatlan erdőben . . .

Ruha suhogásra fordul vissza, s ott áll előtte az igézően szép asszony, meglepetésében ott felejté szemét a bájos arcz üde pirján, a villogó szemeken, melyekből vidáman tör elő azok élénk tüze . . .

— Bocsánatot kérek, hogy idáig merészkedtem, de az előszobában senkit sem találtam, s csak így találomra jutottam eddig. Én Király Jenő vagyok Helmezzről . . .

— Király Jenő? Igazán örülök, Király Péter fia? Isten hozta, sebj, eselédem bizonyára valahol a szomszédban teccog, szerencsém még, hogy ön jött be észrevétlen, hisz ön jó ember, a Királyok mind jó emberek, édes atyjának én sokat, nagyon sokat köszönhetek — de miért nem hozta el magával édes anyámat, hiszen csak a napokban írta hogy eljön ide hozzám s akkor aztán én nem bocsájtom soha soha többé. — De üljön ide mellém, beszéljen nekem valamit édes anyámról, nem valamit, sokat, mindent, mindent a mit tud. S oda kényszerítette maga mellé a bárson chais se —

longuere, ép úgy mintha már régen, nagyon régen ismerte volna . . .

S a míg beszélt oda tapadtak szeméi Jenő férfias szép arczára, bátorítani akarta, hogy beszéljen, de bátorítás helyett még jobban, még inkább zavarba hozta, de végre az is szóhoz jutott . . .

— Én csak öcsese vagyok Király Péternek, az öregnek n nes, nem is volt soha családja — atyám testvére volt az öregnek s midőn elhalt ő vett pártfogásába ő nevelt fel — neki köszönhetek mindent, neki köszönhetem a mi vagyok. — De most már elég magamról kegyednek hoztam egy üzenetet az utolsó, szava csendesebben hangzott a kis szobában, érezte eltompítá a meghatottság a hogy erőt vett rajta, észrevette ezt a szép asszony is, arczán előmlött az ijedelem fehérsege . . .

— Beszéljen az Istenért, s göresösen ragadta meg Jenő kezét, beszéljen, édes anyám beteg, ? nagyon beteg? talán? . . nem merte tovább mondani, maga is megjijedt attól a mit mondani akart.

— Már nem beteg . . . már két napja nem beteg bátyám nem akarta, hogy levél által tudja meg, engem küldött a szomorú hírrel, hogy én mondjam el, hogy az ön nevével ajkán lehelté ki lelkét, csendesen, önt említve utolszor is.

De tovább nem tudta mondani, Irén zokogása megzavarta beszédjében, a könnyek láttára ő is elfordította fejét, hogy ne lássa mint vonaglik fájdatmában az a szép asszony, mint siratja el édes anyját, kinek utolsó soháját idegenek fogták fel, s örökre lezáruló szemének

ősödi lakosok, valamennyien akasztás által vetettek véget életüknek.

Rögtöni haláleset Szarvason fordult elő, a mely az orvos-rendőri vizsgálatnál gyanusnak tűnő fel, a törvényszéki boncolás foganatosítása céljából, az ottani bíróság megkerestette.

III. Utak, hidak, védőtöltések.

A vármegye területén lévő utak és pedig a községi utak is, valamint a hidak és a védőtöltések járható állapotban, illetve jó karban voltak. Csakis a Berettyó folyónak Szeghalom mentén való jobb partja volt romló félben, amelynek helyreállítása folyamatban van.

IV. Vegyesek.

Közadók s egyéb tartozások befizetése kielégítő volt s harmadfokú végrehajtásnak szüksége csak igen ritkán állott be.

A kéményseprés a vármegyei szabályrendelet értelmében szigorú ellenőrzés mellett, az illető kéményseprők által rendszeren és szabályszerűen eszközöltetett.

A phyloxera pusztítása lassan bár, de folytonosan terjed, a csabai ugynevezett megyeri szőlőkben lett a phyloxera fellépése megállapítva; a mely szőlőterület már egész kiterjedésében fertőzve van. A pusztítás megakadályozása céljából szénkezezeléssel való kísérletek több helyen eszközöltettek.

A phyloxera által elpusztított szőlőtőkék pótlására az amerikai szőlőtőkék alkalmazása a vármegyében mindinkább tágabb körben honosul meg. Így Szarvason 20000 db. amerikai szőlővessző lett elültetve, Ücsödön 400; Szentandrás-on 5000, Gyomán 11900, Szeghalmon 800, F.-Gyarmaton 625 négyszög ölnyi terület, Vésztőn 3050 db., Békésen 10000 db., K.-Tarsán 1800 db. Teljesen mellőzték még addig az amerikai szőlőtőkék alkalmazását Gyula városában, a gyulai és orosházi járásokban és Csabán.

A községek belételeiben nevezetesebb, a felsőbb hatóságok beavatkozását igénylő mozzanatok nem fordultak elő.

Személyi változás az elöljáróság között csupán P.-Szent-Tornya községében történt, a hol a hivataláról lemondott Ravasz Mihály másodbíró helyébe, Horváth József választott meg.

A községeket az illetékes főszolgabírók a múlt hóban is beutazták, s a községi ügykezelést megvizsgálták, a mely körül mulasztást nem tapasztaltak. A vármegyei szervezési szabályrendelet 4. §-ában előírt köteleességemnél fogva községi vizsgálataimat a múlt hóban folytattam s a szeghalmi és orosházi járás községeit; valamint a járások főszolgabírói hivatalait vizsgáltam meg. Az észlelt rendellenességek iránt rendeltéleg intézkedtem. Megvizsgáltam továbbá a múlt hóban is a törvényhatósági pénztárakat s azokat rendben levőknek találtam.

Gyula, 1891. november 13-án

alispán helyett:
FÁBRY SÁNDOR, vm. főjegyző.

utolsó pillantása nem találkozhatott gyermekének szemével.

Egyszerre felugrott a pamlagról, s könyei a mint végig futottak arczán összevegyülve annak fehér taintjével még szebb, szászorta szebbé tették.

Jöjjön vezessen el oda én megyek magával. Látni akarom nyugvó helyét az én édes anyámnak, ott akarom megsíratni, a frissen hantolt sírnál, ott akarom elsírni könnyeimet, jöjjön —

— Most, egyszerre, hova gondol? hiszen el se jöhetne, hát a színház, de hirtelen megbánta a mit mondott, érezte, hogy kíméletlenül illette szavával a gyermeket.

— Mit törődöm én most a színházzal, ha örökre bezárulnának előttem ajtóik akkor is elmennék, ugye elvisz magával, hiszen magam oda se találnék, azt sem tudom merre, azt sem tudom hol van, látja alig ismerem még már is terhére leszek, de ugye nem haragszik érte, ne tagadja meg kérésemet hisz olyan jóságos arca van, kell hogy jó szíve is legyen... nem viszek magammal semmit, csak a legszükségesebbet, várjon egy kicsit, rögtön itt leszek s aztán a legelső vinnattal indulunk...

Kiment s Jenő tekintete kísérte utjában s már messze halotta hangját a mint cselédjét elutazásáról értesítette, szemét le nem vette a szobáról, hol a nyitott ajtókon keresztül Irén alakján csügték.

(Folyt. köv.)

A szabadságharc kiáltványairól.

— Sajat levelezőnkől. —

Budapest, november 26.

A szabadságharc emlékeinek kiállítása egyre szebb, egyre gazdagabb lesz. Nincs nap, hogy a kiállítás rendezőse ne kapna valami újabb tárgyat, a melylyel vagy az arczképeknek, vagy a csataképeknek, vagy a proklamációknak, vagy a vértanuktól maradó ereklyéknek gyűjteménye szaporodik s épen ezért nem akad látogató, a ki ha naponként is elmegy ne találna valami újat a mi figyelmét lebilincseli.

A témérdek új tárgy következtében a kiállítás összes terméit ujonnan kellett berendezni s az új berendezés szerinti tárgy mutató is már megjelent. Vas-kos füzetté lett már ez a tárgy mutató, pedig csak a kiállítás egy részére a nyolcz kisebb nagyobb terem falait betöltő képgyűjteményre vonatkozik. Az ereklyék gyűjteményének ezer meg ezer apróság, különböző fegyverek, a rendkívül gazdag pecsét gyűjtemény s a tömérdek proklamáció nincsenek felvéve katalógusba,

A proklamációk kiállításának alapos megismerésére napok kellenek. Az újabb kiállított proklamációkból ki írok néhány érdekesebb pontot. Érdekes csatárészlet leírásokat fedeztem fel néhány kiállítottban. Így például a „Felső Tiszai hadseregünk győzött, Schlick erva-ra felhívta proklamációjában 1849 január 23. a honvédelmi bizottmány Szemere Bertalan országos biztos következőleg hangzó harczteri tudósítását közli:

Schlick részint Talyán részint Liskánál tört elő. Emitt Liskánál feltartoztatta seregünk

Amott Tarczalon túl pedig megszalasztotta — és ha a köd nem gátolja, nagy része elfogott volna. — Sok halottjai, sebesültjei maradtak és sok elhanyagolt fegyvert kaptunk. Egy huszár, Takács István egy őrnagyot levágott, egy kapitányt elfogott.

Jelemző az, hogy az ellenség tisztjei kardjukra fehér zsebhondót tűzvélen éljen a magyar kiállítással közeledtek. A mieink viszonzotak. Oly közel jöttek egymáshoz, hogy kezet szoritának. Egy huszár, Péterfi, lováról leszált. Az ellen közül egy kapitány lovára felült Ekkor azonban álnokul az ellen támadást parancsolt. De a mieink löttek — a huszárok vágtak — és így a vitézül visszavert ellenség megfutamodott.

Az álnokság meglelte bérét. Az áruló család őrnagyot vágatott le — a lóra kapott kapitány fogatott el — alóla a ló ki lövetvén. — Mi becselenségekhez nyul az ellen!

Egy másik proklamációban Szemere Bertalan január 24-ről a következőket jelenti Tokajból:

Két rendbeli tudósításhoz, a tegnapi és tegnapelőtti diadalról, csak azon örvendetest adhatom pótlé-
kül, hogy a harmadik napot, és harmadik diadalunkat nem várta be az ellen, hanem tegnap pjjel Schlick le és megverve elszökött.

Nem evett, nem ivott, nem pihent serege, s egy folyóban Kérig futott Abauj megyében. Késő éjjel vonult át Talyán, Szádon, dobszó-zaj nélkül nem háborgatva kevélyen az előjárókat, mint másszor szóval, mint szökőhöz illik. Serege kedvetlen, levert. 40 szekér vitte sebesültjeit.

A mi hadunk tüstént követte ma, s Szántón, Talyán, s Golopon hál. Magam maradtam itt a tömérdek élelmi szállítmányi és sok hullongó emberek miatt. Történetek nevezetes esetek A huszárok tegnapelőtt rohantak a félkörben, és hirtelen körülveszik Schlicket, és tábornokát. Schlick hávelyében dugja kardját „éljenek a magyarok“ kiáltja. üdvözli a huszárokat, ő a huszárruhába öltözött a huszárok bocsületes lelkökkel a magyar hangra ő ruhára meghökkenetek megszédültek. Míg a barátkozás folyt, jött a vasas csapat és Schlick, a ravasz, megszabadult. Egy segédtsízt volt a huszárokkal, meg is csokolta, de a csók vizsgálat alá vétetik.

A tegnapelőtti cselet megírom, melynek hősét, a csalárd őrnagyot, Takács István levágta.

Tegnap pedig Kisfaludon hasonló történt. Egy századunk félig véletlen egy ágyútelepre ment, bukkant, és egy osztály ellene. — Az ellen-parancsnok „lábhoz“ parancsolt. Megadta magát. Baráti szót emlegetett, kapitányunkkal kezet fogott. Következett volna a lefegyverzés. De hirtelen támadást parancsolt az ellen, a mieink elvesztették a becses foglalat. A vigyázatlan és hiszékeny kapitány alkalmasint áldozatul esik. — Ez is vizsgálatni fog,

A magyar még mindég nem bir lenni sem ravasz, sem álnok, sem nagylaktilen.

Nem érdeketlen az a proklamáció sem, a melyben Kossuth a fehérmeyeieket a következőleg buzdítja honvedek állítására.

A haza bizonyos megmentése végett 30,000 főnyi magyar tartalék seregbe van még szükségünk. Ezt önkéntesekből akarom kiállítani és ügyes tábornokoktól segítve magam személyesen vezérelni. Szolgálati kötelezettsége e tartalék seregnek addig lesz csak, míg a

muszkákat hazánk földéről ki nem kergetjük. Minden ember 20 frt foglaltót kap, ruházatja, díja, ellátása — mint a többi hadseregé. Mint mondám: vezére, Attyja magam leszek. És hiszek Istenben, e sereg lesz szabadságunk biztosítója mindennemű viszály és veszély ellen. Ohajtanék látni e seregnél egy pár ezer Fehérmegyei magyart. Számíthat-e? s mennyiben számíthat a nép hű szolgálója, Kossuth Lajos, Fehérmegye népére, hogy őt e vállalatban elősegítik. — Mondják meg ezt a népek nevében, írják össze falunként az önkényteseket menjenek maguk hazafiúi példával előre, ne hagyják el az erőfeszítésben kormányzójukat. Hiszek Istenben; ez az utolsó áldozat leszen a szabadságért, melyet — mint az aratást — Isten csak munka után ad.

Legújabbán megkapta a kiállítás azt az érdekes kiállítványt a melyben magyar, francia és német nyelven 1850 febr. 28-iki kelettel Szalay László és társai a magyar száműzöttek nevében, mint a magyar nemzetnek oly fia. a kik egyedül vannak abban a helyzetben, hogy tökéletes szabadsággal nyilatkozhatnak a világ minden nemzetének színe előtt védelmére kellenek a jogtalanul leigázott haza szent ügyének s tiltakoznak az üldözések, vagyonekobbzások, számkivetések és kivégzések ellen. — Szalay Lászlón kívül aláírták e tiltakozást Prágay János őzredes, Fornét Károly őrnagy Hamvassy Imre őrnagy, Radits Imre százados, T. Wimmer A. H. volt teljhatalmu megbízott a porosz udvarnál és Dambnrg H. Ede Tivadar teljhatalmu megbízott az egyesült amerikai államok kormányánál.

r. lev.

Ujdonságok.

— **Öh azok a lámpák.** A rozsz pallókat felecsérelték ujakkal, de az üres lámpákba nem igen töltenek petroléumot. Vagy azt hiszi a mi előjáróságunk, hogy Szarvason már 9 órakor este minden ember otthon van jó volna ha így lenne, de mikor elvívte megis akadnak olyanok a kik 9 órán túl igyekeznek haza jutni, ám de, az igyekezetből botorkálás lesz, lévén már ez időtájt olyan egyiptomi sötétség utcajárnokon, hogy megérjük, mikép 9 órán túl senki sem fog az utcánjárni A közérközlenség szempontjából kívánatos lenne ugyan de a 9 órán túl botorkálók testi épsége azt kívánja, hogy még ekkor is világsanak az utcákon lámpák.

Eljegyzés. Schwartz Miksa Szatmárrói f. hó 27-én eljegyezte Kain Czeecilia k. a-t Schönfeld Mihály, vendéglős fogadott leányát.

— **Ney Dávid hangversenye.** Nemsokára ismét alkalmunk lesz Ney Dávid tüneményeszerű hangjában gyönyörködni. Szendy Árpád az országos zeneakadémia tanára kíséretében jön le hozzánk a világhírű művész, a hangverseny iránti érdeklődés oly nagy arányokat öltött eddig is mikép bizton remélhetjük a hangverseny erkölcsi és anyagi sikerét.

Színházak tűzbiztonsága. Ama tapasztalat következtében, hogy a színházak tűzbiztonsága tekintetében az ország legtöbb helyén hiányoznak még akiadásokat is alig okozó óvó intézkedések, a belügyminister szükségesnek látja, hogy e kérdés a színházlátogató közönségnek és a személyzetnek életbiztonsága érdekében, a helyi viszonyok figyelembe vételével, rendeztessek. Mielőtt a minister ily értelemben intézkednék, felhívja az összes törvényhatóságokat, hogy tegyenek neki jelentést mily óvó rendszabályok vannak érvényben s minő óvóintézkedések tettek. A minister e jelentések alapján fogja az általános rendszabályokat elkészíteni.

— **Nyári zivatar — novemberben.** Csőtörtőkön este valóságos nyári zivatar vonult el városunk felett. A czikázó villámok s a menydörgés robaja — igazolták a csalhatatlan időjós — Falb Rudolf jóvendölését. Babonás öreg — hosszú esős őszt jóvendölnek e jelenségből illuzorisa téve ezzel Falb jóvendöléseit, a ki meg épen az ellentekzőt jósolja.

Vaggon hiány az állomáson. Kereskedői körökből vettük a panaszt, hogy a helybeli vasut állomáson már e hó 11-ike óta hevernek a gabonaművek elszállítatlanul mintegy 70—80 vagon mennyiségben. Nincs vagon s emiatt nem lehet szállítani, az állomási főnökség hiába kér kocsit minden honnan ahonnet sem kap. Pénteken sürgönyileg fordultak a miniszterhez az érdekeltek, de még választ sem kaptak. A raktárak annyira túl vannak halmozva, hogy a vasúthoz szállított gabonaművek besem raktározhatók, hanem a feladó kárára és veszélyre a szabad ég alatt hevernek.

— **Választási mozgalmak.** Gyomáról írják lapunknak: A gyomai választókerület függetlenségi pártja a legközelebbi képviselőválasztásra vonatkozó értekezleten a választókerület majd mindenik községe képviselve volt s az értekezlet elhatározta miszerint a következő választásra dr. Papp József szeghalmi ügyvédnek ajánlja föl a jelöltséget 48-as függetlenségi alapon.

Háztulajdonosok figyelmébe. A járási főszolgabíró erélyes intézkedéseket tett az utcai járdák tisztántartása érdekében. A városi rendőrség felügyel a járdákra s a holiszt letisztítatlannak találja, az említett hatósághoz megbízgatás végett beadja a mulasztó háztulajdonost. Mint értesülünk e kissé kellemetlen, de üdvös rendelet folytán a nagytemplom utcai háztulajdonosok közt mozgalom indult meg egy közös utca-seprő fogadása iránt.

Védkötelesek figyelmébe. A városi katonaijegyzőség részéről közhírré tettett hogy mindazok kik hadköteles fiaikat reclamálni akarják jelentkezzenek az előjárás előtt.

Ebtulajdonosok figyelmébe. A községi előjárás közhírré teszi hogy a kutyákra való bárcák a megyétől leérkezvén azok az ebtulajdonosok közt szét osztatnak. A ki a bárcát kutyája nyakára felkötni elmulasztja 5 frtig, aki más kutyájáról a bárcát elidegeníti, vagy pedig a saját kutyájára szőlő bárcát másnak adja át használat végett, avagy kutyáján hamis bárcát viseltet 50 frtig s végre a ki időközben szerzet vagy felnevelt kutyájára a bárcát kiváltani elmulasztja 20 frtig büntetetik meg.

Békés vármegye közigazgatási bizottságának folyó évi november hó 18-án tartott rendes ülésén városunkat érdeklő következő ügyek intézettek el: a Csizmadia utca szabályozása ügyében hozott II-od fokú alispáni határozat a közbevetett felebezés mellőzésével helybenhagyatott. A község képviselőtestületének 203 számú határozata, melyben a közigazgatási bizottság 909.91 számú rendelkezését hatályon kívül helyezni kéri, törvényes alappal bírónak el nem ösmertetik. miért is utasítatik Szarvas város képviselőtestülete, hogy nevezett kt, határozatnak megfelelőleg, az ottani gyám-pénztár kárára még fennálló 44902 frt 18 kr fedezetlen s így hiányzó összeget annnyal is inkább fedezze, mert mert ellenkező esetben a közigazgatási bizottság az 1889. évi XXII t.-cz. 61. §-ának rendelkezését fogja igénybe venni.

Régiségek. A Tisza-maros-körösi ármentesítő társulat békés-baboczkai szakaszigazgatósága nagyobb szabású földmunkálatokat végeztet a Szent-András és Öcsöd közt levő ideiglenes vedgát teljes kiépítése céljából. Az ásás alkalmával rendkívül érdekes és nagyszámú régiségek kerültek felszínre, melyek fontos adatokat fognak szolgáltatni az ókorban itt élt ősökre vonatkozólag s nevezetesen, hogy nemcsak egyes helyeken bukannya elő becsesebb helyeken antiuqitások, hanem a lelet több kilométeren át tart, s már eddig is több száz darabra tehető. Legtöbb van benne különféle alaku ékszer, karpereczek és gyöngyök kobalták, és edények számtalan alak-és nagyságban; találtak egy egész kézi malmot is. (Valószínűleg só törésre szolgálhatott.) E tárgyak most a szakaszigazgatóság hivatalos helyiségében őriztetnek, honnan a ma magyar nemzeti muzeumnak fogják feiküldeni.

Az ipartestületek területi hatáskörének kiterjesztése. E fontos tárgyban a keresk. miniszter a következő rendeletet intézte a II-od fokú iparhatósághoz. A hazai ipartestületek központi bizottsága az országos ipartestületi gyűlés meg bizasából elem terjesztett emlékiratában többek között azt a javaslatot tette, hogy mondjam ki, miszerint ugyanazon iparhatósági területen egymáshoz közel fekvő községek vagy közös ipartestületet alakíthassanak, vagy pedi valamely már létező ipartestülethez csatlakozhassanak. Erre vonatkozólag szükségesnek látom az iparhatóság figyelmét felhívni arra, hogy az 1884. évi XVII. törvényekben foglalj ipartörvény nem foglal magában oly intézkedést, mely akként lenne értelmezhető, mintha az ipartestületeknek több község területére kiterjedő hatáskörrel való megalakítása a törvény intencióján nem felelne meg s ennél fogva nem forog fenn akadály arra nézve, hogy ily több község iparosai által létesített ipartestület alakítása a törvényszerű jóváhagyást ne nyerve meg; megjegyezvén, hogy tekintettel az ipartestület által feljlesztendő hatósági teendőkre és azon oszműködési viszonyra, melyben az iparhatóságnak az ipartestülettel állania kell, az ipartestület fekvő községekre nézve az ipartestület fekvő községekre nézve oldhatja meg jól feladatát, s e czélszerűségi tekintet szabja meg egyuttal azt a qatárt, a melyig több község iparosaink egy ipartestületet köteleke való beállítása indokoltnek mutatkozik.

A munkásmozgalmak folytán történt katonai beszállásai költségek fedezése tárgyában a belügyminiszter leiratot intézett a vármegye közönségéhez, melyben kimondja, hogy a katonai beszállásai összes költségeket az érdekelt községek tartoznak fedezni. A vármegye alispánja e rendeletet sérelmesnek találván, az ellen törvényadta jogával élve, 24 óra alatt felterjesztéssel élt a belügyminiszterhez.

Apróságok.

Kaszárnyában.

Kaplár: Hé! Egy éves önkényes Bukovay! Maga most egyenruhában van s nem civíliben. Már most vége legyen minden civilizációnak.

Női könyvelés.

Férj: Ugyan fiam, hogy irhatod már háztartási könyvedbe a gyógyszerári számlát a bevételek közé?

Feleség: Hiszen bevettük!

Paradoxon.

— Nini, a Julis! A mi egykori szobalányunk!

— Az ám most hintón jár. Kitartják.

— Vajjon ki emelte fel ilyen mélyre.

Bizonytalan cím.

A hároméves Mariska eltévedt. Egy ur azt kérdezi a síró gyermektől

— Hát hol lakol, gyermekem?

Sírva visszazona Mariska:

— A gyermek szobában!

A mi fő.

— Miféle ember az az Liburnyicki?

Az kérlek alásan? Egy svihák, lump, kártyás részeges ember s a mi fő: az apja — végrehajtó volt!

Sejtés.

— Anya: Tolvajt kísérnek. Szaladj kis fiam nézd meg nem apad e?

Gyanu.

— Éd's szülém!

No!

— Aligha baja nem esett a riskának. . . Ott hozza éd's apám a bürit a hátán.

A kishaza fi

— Miért sírsz, gyerek?

— A papa megvert.

— Ez csak nem fáj oly nagyon?

— Ó a veréssel nem törődöm csak az fáj hogy bécsi gyártmányval vert meg!

Természetrájból.

— Ides anyám!

— No mán meg!

— Van-e lába a ribizlinek?

— Nincsen annak, fiam,

— No, ha nincs, akkor hát katicza bogarat ettem!

Orvos: A fél szemét kerülgeti a megvakulás Mindenék előtt fürdöt rendelék önnek.

Cédek Wasservogel; Micsede? Nekem csak a fél szemem fáj és én egy egész fürdöt vegyek?

Baráti hűség

A hét éves Ernő vizsga után haza jön az iskolából és anyja azt kérdé tőle:

— Nos hanyadik lettél?

— Ötödik.

— És ki lett az utolsó?

— Kedves mama, ezt nem mondhatom meg, mert legjobb barátom és arra kért, hogy, ne mondjam tovább.

Okos választás,

Mama (elutazás előtt) Mű hozzak neked, Mici, marcipánt vagy egy bábút?

Mici: Ah mama, hozz nekem egy bábút — de marcipánból!

CSARNOK.

Hogyan kell banni a megmérgezett emberrel.

Kóssa Gyula dr.-tól.

Ha valaki mérget nyelt vagy mérges fübe kostolt akkor kinek-kinek kötelessége tehetsége szerint segíteni szerencsétlen embertársán. Te sem fogod hát ölle rakni a kezidet; hanem hozzájárulsz a szegény beteghez, s ha jól a fejedbe veszed azokat az aranyregulákat, a miket alább fogsz olvasni, akkor bizony mondom: nagy hasznára válhatsz. Annyit mindenki tud, hogy első ilyenkor a doktorért küldeni, de hátha ez nincsen kéznél idejére? akkor a te józan eszedre van bízva annak a nyomorultnak a legdrágább vagyona, az élete.

E ső gondod legyen, hogy az olyan holmiféle bá-Mutatvány a „Jóegészség“ naptárból.

mésznevet eltávolítsad a beteg mellől, inkább szaladjnak orvosért, meg aztán a sok jó tanácsos vénasszonyt is, akik bolond módra ráolvasnának vagy kenegetnék. Inkább főzzenek fekete kávé, vagy szaladjanak jó öreg páliakáért vagy melegítsenek borogató ruhát,

Ha nem tudod, hogy mivel étette meg magát, akkor tétesd el a mit hányt, vagy az italt miből fogyasztott, később ebből az orvos kitalálja a mérgek fajtaját.

Ha valaki vitriolt vagy választóvizet ivott, akkor hamarosan itas véle szappanos vizet, vagy falról kapart meszet sok vízbe, nagy bőséggel. A közönséges, mosó szodának is vízzel jól felhígítva, hasznát veheted. Aztán tejet, vízbe habart tőjás fehérjét meg olajt adsz neki. Ha valakit vitriollal leöntenek, ne töröld le vizes ruhával, mert még jobban megegeti, hanem csak szárazzal, vagy pedig hintsd be kréporral.

Aki ólomczettet, ólmos borogató orvossággal mérgezte meg magát, azt meg kell hanyatni. Tollal vagy zsebkendővel körülcsavart mutató ajáddal óvatosan érintsd a tórka fenekét; itass véle jó sok langyos vizet; adj neki egy evőkanál közönséges sót vagy timsót fél liter langyos vízben; vagy fél kávékanál mustárlisztet egy pohár langyos vízben, vagy akár faolajat 1--2 evőkanállal. Aztán adj hashajtót neki: keserű sót vízben vagy keserű vizet, avagy szennalevelekből készített teát, ricinus olajat sós klistélyt is adhatsz. Végezetül tápláld tejjel és fehérjével

Aki kékkövel, grünpánnal, rézedényben főzött savanyú étellel, rézkrajccárral főzött ecetes uborkával mérgezte meg magát, annak soktejet meg tojást ad s rakj hasára lennaglisztes borogatást. Hanyatni nem kell, mert rendszeren magátot is kihányja a mérget, de ha mégis hanyatni köllenne, akkor ne használj evégből faolajat.

Aki gyufát ivott, azt — ha nem hányt — hányasd meg; csak ne faolajjal! minden mással lehet. Azután adj neki minden félóránban egy kávé kanálnyi vastag terpetint, végre lakszáltasd, úgy a hogy már mondtam Zsírós ételket, olajat, tejet gyufával mérgezeteknek nem szabad adni.

Aki véletlenül patkány mérget eszik, annak halogatás nélkül hanyatást meg hashajtót kell adni, ha pedig az arca szederjés, az ajuka kékül, ha hilegen verejtek akkor adasz neki jó régi pájnkát vagy erős fekete kávé, borlevest vagy rumot; gyakorta gyakorta borogasd jó meleg ruhákkal kezéhez lábához té tess meleg téglát, magad pedig dörzsöld (de nem hideg kézel) Tejet meg tojást is kapjony nagy bőséggel. Ha a szavát veszti, s úgy fekszik miut egy halott, akkor kiabálj rá állítsd a lábára, a tenyeredből csapkodj hozzá meleg, aztán hideg vizet.

Épígy cselekedjél ha valaki borral, pálinkával agyonitta magát; vagy ha mérges gombát, nadragulyát beléndeket, maszlagot, bürköt, kikiricsét, zsáspát evett. Ilyenkor jól teszed, ha porrátorst s kifőzött gubacsoknak evét itatod meg véle.

Akit mérges kígyó harapott meg annak a tagját a harapás helye fölött kösd át jó erősen keszkenővel, addig míg az orvos megérkezik.

Jól az eszedbe ved következenbőket: enni való gombát, mielőtt az asztalra teszed jól áztasd ki; ne egyél olyan gonbából, amit nem ömsersz, különösen óvakodjál attól, amelyiknek szép piros kalapja, s rajta fehér pötyök vannak. Ne melegítsd föl az olyan ételt amibe gomba is van.

Ne menj a patikába epealmát vagy „hasmenés ellen való port“ venni: különösen őrizkedjél hasmenés ellen való port adni a gyermekeknek. Ne vegyél „sem-semit“ abból a szándékból, hogy valakit meg-hanytass.

Ne füstöld ki a fájós fogadat beléndek magjával Vigyázz, hogy e gyermekeid „mákos téstát“ ne csináljanak maszlag magjaival; vagy hogy sipot ne fűrknek szárából. Magad pedig ne próbáld meg a porrátorst de névvert meg az áloest a nehéz beteyteg ellen: mert, keservesen lakolhatsz miatta!

Szerkesztésért felelős: SZIKES ANTAL.

Házeladás.

A Selyem utcában levő 256-ik számú házamat kedvező feltételek mellett eladom.

SZÉKELY JÁNOS.

